

DYSCYPLINY ZASILAJĄCE NAUKI O ZARZĄDZANIU W LATACH 1960-2012

Paweł Szwiec

<https://doi.org/10.33141/po.2013.08.07>

Przeгляд Organizacji, Nr 8 (883), 2013, ss. 37-42
www.przeглядorganizacji.pl

©Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa (TNOiK)

Wprowadzenie

W literaturze przedmiotu zostało zaprezentowanych wiele ujęć struktury zasileń nauk o zarządzaniu. Polskojęzyczni czytelnicy również mogą zapoznać się z co najmniej kilkoma propozycjami w tym zakresie, w tym z ujęciami przedstawionymi przez M. Bielskiego oraz M. Hatch. Pomędzy nimi występują znaczne różnice – widoczne szczególnie na płaszczyźnie uwzględnionych zasilających dyscyplin. Niewątpliwie jedną z przyczyn takiej sytuacji jest moment historyczny, w którym opracowano daną koncepcję. M. Bielski swoją propozycję wprowadził do dyskursu naukowego w latach 80. XX wieku, zaś M. Hatch ponad 10 lat później. Autorka ta wśród źródeł zasileń nauk o zarządzaniu uwzględniła dyscypliny, które nie znalazły się w systematyce Bielskiego. Należą do nich: antropologia, folklor, semiotyka, lingwistyka, architektura, teoria literatury czy postrukturalizm [Hatch, 2002, s. 22]. Zdaniem M. Bielskiego, opracowana przez niego lista dyscyplin związanych z naukami o zarządzaniu wcale nie musi być pełna. Znalazły się na niej: prawo, ekonomia, prakseologia, matematyka, teoria systemów i cybernetyka, technika, fizjologia, ergonomia, psychologia oraz socjologia [Bielski, 1997, s. 12].

Obok różnic między opisanymi ujęciami struktury źródeł zasileń nauk o zarządzaniu, łączą je dwie zasadnicze cechy. Obie te propozycje mają charakter intuicyjny, tj. nie zostały wyprowadzone z systematycznie i metodycznie gromadzonych danych. W związku z tym ich autorzy nie mogli, opierając się na mocnych fundamentach, określić siły związku między naukami o zarządzaniu i innymi dyscyplinami. Ujawnia się to szczególnie wyraźnie w publikacji M. Hatch¹. Właśnie dostrzeżenie tej luki stało się inspiracją dla podjęcia

badań, które dostarczyły informacji na potrzeby tego artykułu. Postawiony w nim problem dotyczy struktury źródeł zasileń nauk o zarządzaniu, a szczególnie siły związku łączącego te nauki z innymi dyscyplinami i dziedzinami wiedzy. Przy czym celem artykułu nie jest zidentyfikowanie wszystkich dyscyplin związanych z naukami o zarządzaniu. Nie jest to bowiem możliwe przy zastosowanym w pracy podejściu. Chodzi raczej o próbę uporządkowania dyscyplin ze względu na stopień siły ich wpływu na nauki o zarządzaniu w wymiarze historycznym. Przy okazji podjęto również próbę zidentyfikowania czasopism szczególnie popularnych wśród przedstawicieli nauk o zarządzaniu.

Metodyka badań

W celu uchwycenia dynamiki zmian w zakresie siły oddziaływania różnych dyscyplin na nauki o zarządzaniu analizę przeprowadzono dla trzech okresów, tj. dla lat: 1960 – 1964, 1985 – 1989 oraz 2008 – 2012. Zostały one wybrane, by zachować podobny przedział czasowy między rozpatrywanymi okresami, a równocześnie uwzględnić różne momenty rozwoju nauk o zarządzaniu wraz z ostatnimi latami. Ponadto zdecydował o tym czas wydania pierwszych numerów czasopisma wybranego do analizy. Ponieważ niemożliwe jest dotarcie do wszystkich publikacji z zakresu nauk o zarządzaniu, które ukazały się w tych okresach, a tym bardziej dokonanie przeglądu zawartości ich bibliografii, przyjęto, że analizą zostaną objęte jedynie artykuły z czasopism z zakresu zarządzania. W tym przypadku problemem stał się dobór czasopisma. Z uwagi na czasochłonność analiz pojawiła się bowiem potrzeba ograniczenia pola eksploracji do jednego czaso-

pisma. Przyjęto, że powinien to być periodyk, w którym publikowane są wyniki badań empirycznych, ciesząc się szczególnym prestiżem, o bardzo dużym wpływie na dyskurs toczony w naukach o zarządzaniu – nie tylko obecnie, ale również w całym uwzględnionym okresie. Spośród dwu potencjalnych czasopism, tj. *Academy of Management Journal* oraz *Administrative Science Quarterly*, zdecydowano się wybrać to pierwsze. Przede wszystkim z uwagi na wyższy wskaźnik cytowań. W ostatnich latach (poza 2012 rokiem) wśród czasopism z zakresu zarządzania był on niższy jedynie od wskaźnika cytowań periodyku *Academy of Management Review*. Przy czym w tym czasopiśmie ukazują się tylko artykuły o charakterze przeglądowym. Periodyk *Academy of Management Journal* spełnia również drugie bardzo ważne kryterium. Ma bowiem ogólny charakter, a na jego łamach zachowana jest równowaga pomiędzy tematyką dotyczącą poziomu mikro i makro w zarządzaniu. Oznacza to, że również często można w nich przeczytać artykuły poświęcone analizom prowadzonym na poziomie zarówno jednostki w organizacji, jak i całej organizacji. W celu ograniczenia kosztów badań postanowiono także, iż przedmiotem analizy zostaną objęte jedynie artykuły z niektórych numerów w poszczególnych okresach. Aby zmniejszyć prawdopodobieństwo uzyskania zniekształconego obrazu, z każdego okresu zostały dobrane drogą losowania ze zwracaniem po cztery numery czasopisma *Academy of Management Journal*. Wylosowano: nry 1, 2 z 1960, nr 1 z 1961 roku oraz nr 3 z 1962 roku (dla lat 1960-1964), nry 2 i 4 z 1985 roku, nr 1 z 1988 roku oraz nr 4 z 1989 roku (dla okresu 1985-1989), a także nr 2 z 2008 roku, nr 3 z 2010 roku, nr 5 z 2011 roku i nr 1 z 2012 roku (dla przedziału czasowego 2008-2012). Żaden z nich nie był numerem specjalnym, stąd nie było potrzeby przeprowadzać kolejnych losowań.

Jednostką analizy prowadzonej na potrzeby tej pracy jest pojedyncza pozycja zawarta w bibliografii artykułu opublikowanego w jednym z numerów czasopisma wybranego do badania. Przy czym objęte nią zostały jedynie artykuły z czasopism. Nie uwzględniono monografii z uwagi na trudności z jednoznacznym przypisaniem książek do określonych dyscyplin naukowych. Natomiast artykuły sklasyfikowano na podstawie terminów zawartych w tytule czasopism, w których zostały opublikowane. Często bowiem w tytule zwarta jest nazwa dyscypliny, z którą związane jest czasopismo. Jeżeli w tytule czasopisma, w którym ukazał się artykuł z bibliografii, wystąpił termin psychologia, to został on zaklasyfikowany do kategorii dyscypliny naukowej psychologia. Analogiczna operacja została przeprowadzona, gdy w tytule czasopisma wystąpiły pojęcia: socjologia, ekonomia, antropologia, biologia, filozofia czy matematyka. Wówczas artykuł przyporządkowywano odpowiednio do kategorii dyscypliny naukowej: socjologia, ekonomia, antropologia, biologia, filozofia czy też matematyka. W sytuacji gdy w tytule czasopisma nie został zawarty termin jednoznacznie wskazujący na którąś z uwzględnionych dyscyplin naukowych, wykorzystane zostało inne kryterium. Wówczas klasyfikacji dokonywano na podstawie informacji zawartych na stronie internetowej

wydawcy lub też na podstawie kategoryzacji czasopisma zawartej w pełnotekstowych bazach artykułów naukowych. W przypadku pozostających wątpliwości artykuł nie był uwzględniany w badaniu.

W celu usystematyzowania prowadzonej w artykule analizy, a równocześnie, aby uniknąć zaangażowania w toczące się w literaturze z zakresu filozofii nauki dyskusje, na potrzeby tego artykułu przyjęto systematykę dziedzin i dyscyplin naukowych zaprezentowaną w rozporządzeniu ministra nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce [Rozporządzenie..., 2011, s. 10427 – 10429].

Źródła zasilające artykuły z wybranych numerów czasopisma *Academy of Management Journal* z lat 1960-1964

Autorzy publikujący w objętych analizą numerach periodyku *Academy of Management Journal* odwoływali się do artykułów z 38 różnych czasopism naukowych. Częściej niż dwukrotnie cytowali teksty z 7 czasopism. W zdecydowanej większości były to periodyki z zakresu nauk o zarządzaniu (tab. 1). Dwukrotnie odwoływali się do artykułów z 7 czasopism. Natomiast jednokrotnie uwzględniali publikacje z 24 periodyków.

W objętych analizą numerach periodyku *Academy of Management Journal* najczęściej odwoływano się do czterech czasopism z zakresu zarządzania: *Harvard Business Review*, *Journal of the Academy of Management*, *Management Science* oraz *Administrative Science Quarterly* (tab. 2). Spośród czasopism ekonomicznych najintensywniej cytowano artykuły opublikowane w periodyku *Quarterly Journal of Economics*, zaś spośród czasopism psychologicznych teksty z *Psychological Review*. Wśród czasopism socjologicznych najczęściej odwoływano się do publikacji zawartych w periodyku *American Journal of Economics and Sociology*.

W rozpatrywanych numerach periodyku *Academy of*

Tab. 1. Czasopisma, z których artykuły były najczęściej przywoływane przez autorów publikujących na łamach periodyku *Academy of Management Journal* w wybranych numerach w latach 1960-1964

Tytuł czasopisma	Liczba cytowań	Udział cytowań w %
Harvard Business Review	8	11
Journal of the Academy of Management	6	8
Management Science	5	7
Administrative Science Quarterly	4	6
Quarterly Journal of Economics	3	4
Journal of Business	3	4
Bulletin of the Operations Research Society of America	3	4

Źródło: opracowanie własne.

Management Journal z lat 1960-1964 zdecydowanie najczęściej odwoływano się do artykułów opublikowanych w czasopismach z zakresu nauk o zarządzaniu. Znacznie rzadziej cytowano teksty zawarte w periodykach z zakresu ekonomii, socjologii i psychologii. Wśród dyscyplin zasilających artykuły opublikowane w analizowanych numerach czasopisma *Academy of Management Journal* znikomy procent stanowiły nauki techniczne, fizyka oraz nauki o polityce (tab. 3).

Wśród dziedzin nauki zasilających artykuły opublikowane w wybranych numerach periodyku *Academy of Management Journal* z lat 1960-1964 zdecydowanie dominowały nauki o zarządzaniu. Mniejszą siłą oddziaływania charakteryzowały się nauki ekonomiczne i społeczne (tab. 4).

Natomiast wkład tekstów opublikowanych w czasopismach z zakresu nauk technicznych i fizycznych w artykuły, które ukazały się w wybranych numerach periodyku *Academy of Management Journal* był bardzo mały (tab. 4).

Źródła zasilające artykuły z wybranych numerów czasopisma *Academy of Management Journal* z lat 1985-1989

Autorzy publikujący w objętych analizą numerach periodyku *Academy of Management Journal* z lat 1985-1989 odwołali się do artykułów z 139 różnych czasopism naukowych. Częściej niż siedmiokrotnie cytowali teksty z 20 czasopism. W większości były to periodyki z zakresu nauk o zarządzaniu (tab. 5). Niemniej wśród nich znalazło się również wiele czasopism z psychologii oraz kilka z socjologii. Warto podkreślić, że w zbiorze tych periodyków nie znalazło się żadne czasopismo z zakresu ekonomii.

W objętych analizą numerach periodyku *Academy of Management Journal* najintensywniej odwoływano się do czterech czasopism z zakresu nauk o zarządzaniu:

Tab. 2. Czasopisma z zakresu nauk o zarządzaniu, z których artykuły były najczęściej przywoływane przez autorów publikujących na łamach periodyku *Academy of Management Journal* w wybranych numerach w latach 1960 - 1964

Tytuł czasopisma	Liczba cytowań	Udział cytowań w %
Harvard Business Review	8	11
Management Science	6	8
Administrative Science Quarterly	5	7
Quarterly Journal of Economics	4	6
Journal of Business	3	4
Bulletin of the Operations Research Society of America	3	4

Źródło: opracowanie własne.

Academy of Management Journal, *Administrative Science Quarterly*, *Academy of Management Review* oraz *Organizational Behavior and Human Performance* (tab. 6). Spośród czasopism ekonomicznych najczęściej wykorzystywano artykuły opublikowane w periodyku *Journal of Industrial Economics*, zaś spośród czasopism psychologicznych teksty, które ukazały się w czasopiśmie *Journal of Applied Psychology*. Wśród czasopism socjologicznych najintensywniej odwoływano się do publikacji zawartych w periodyku *American Sociological Review*.

W rozpatrywanych numerach periodyku *Academy of Management Journal* z lat 1985-1989 zdecydowanie najczęściej odwoływano się do artykułów opublikowanych w czasopismach z zakresu nauk o zarządzaniu. Dość intensywnie korzystano również z artykułów, które ukazały się w czasopismach z zakresu psychologii. Znacznie rzadziej cytowano teksty zawarte w periodykach z zakresu ekonomii, socjologii i finansów. Wśród dyscyplin zasilających artykuły opublikowane w analizowanych numerach czasopisma *Academy of Management Journal*

Tab. 3. Udział czasopism z zakresu różnych dyscyplin naukowych w ogólnej liczbie cytowań czasopism w wybranych numerach periodyku *Academy of Management Journal* z lat 1960-1964

Dyscyplina naukowa	Liczba cytowań	Udział cytowań w %
nauki o zarządzaniu	42	59,15
ekonomia	13	18,30
socjologia	7	9,86
psychologia	5	7,04
nauki techniczne	2	2,82
fizyka	1	1,40
nauki o polityce	1	1,40

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 4. Udział czasopism z zakresu różnych dziedzin (dyscyplin) nauki w ogólnej liczbie cytowań czasopism w wybranych numerach periodyku *Academy of Management Journal* z lat 1960-1964

Dziedzina (dyscyplina) nauki	Liczba cytowań	Udział cytowań w %
nauki o zarządzaniu (dyscyplina)	42	59,15
nauki ekonomiczne	13	18,30
nauki społeczne	13	18,30
nauki techniczne	2	2,82
nauki fizyczne	1	1,40

Źródło: opracowanie własne.

znikomy udział miały prawo, matematyka, nauki o polityce oraz historia (tab. 7).

Wśród dziedzin nauki zasilających artykuły opublikowane w wybranych numerach periodyku *Academy of Management Journal* z lat 1985-1989 zdecydowanie dominowały nauki o zarządzaniu. Trochę mniejszą siłą oddziaływania charakteryzowały się nauki społeczne (tab. 8).

Wkład tekstów opublikowanych w czasopiśmie z zakresu nauk ekonomicznych w artykuły, które ukazały się w wybranych numerach periodyku *Academy of Management Journal*

Tab. 5. Czasopisma, z których artykuły były najczęściej przywoływane przez autorów publikujących na łamach periodyku *Academy of Management Journal* w wybranych numerach w latach 1985-1989

Tytuł czasopisma	Liczba cytowań	Udział cytowań w %
Academy of Management Journal	88	10,3
Administrative Science Quarterly	82	9,7
Journal of Applied Psychology	70	8,3
Academy of Management Review	60	7
Organizational Behavior and Human Performance	55	6,5
Strategic Management Journal	35	4,1
Harvard Business Review	29	3,4
Journal of Applied Behavioral Science	26	3
Psychological Bulletin	24	2,8
Group & Organization Studies	19	2,2
Personnel Psychology	16	1,9
American Sociological Review	13	1,5
Management Science	12	1,4
Human Relations	12	1,4
American Journal of Sociology	11	1,3
Industrial and Labor Relations Review	10	1,2
California Management Review	10	1,2
Journal of Personality and Social Psychology	10	1,2
Industrial Relations	9	1,1
Journal of Business Strategy	8	1

Źródło: opracowanie własne.

ment Journal w latach 1985-1989 był już znacznie mniejszy. Natomiast wpływ nauk prawnych, matematycznych i humanistycznych można określić jako marginalny (tab. 8).

Źródła zasilające artykuły z wybranych numerów czasopisma *Academy of Management Journal* z lat 2008-2012

Autorzy publikujący w objętych analizą numerach periodyku *Academy of Management Journal* z lat

Tab. 6. Czasopisma z zakresu nauk o zarządzaniu, z których artykuły były najczęściej przywoływane przez autorów publikujących na łamach periodyku *Academy of Management Journal* w wybranych numerach w latach 1985-1989

Tytuł czasopisma	Liczba cytowań	Udział cytowań w %
Academy of Management Journal	88	10,3
Administrative Science Quarterly	82	9,7
Academy of Management Review	60	7
Organizational Behavior and Human Performance	55	6,5
Strategic Management Journal	35	4,1
Harvard Business Review	29	3,4

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 7. Udział czasopism z zakresu różnych dyscyplin naukowych w ogólnej liczbie cytowań czasopism w wybranych numerach periodyku *Academy of Management Journal* z lat 1985-1989

Dyscyplina naukowa	Liczba cytowań	Udział cytowań w %
nauki o zarządzaniu	514	59,08
psychologia	218	25,05
ekonomia	56	6,44
socjologia	45	5,17
finanse	17	1,95
prawo	12	1,38
matematyka	4	0,46
nauki o polityce	3	0,34
historia	1	0,11

Źródło: opracowanie własne.

2008-2012 odwołali się do artykułów z 282 różnych czasopism naukowych. Częściej niż dziewięciokrotnie cytowali teksty z 27 czasopism. W większości były to periodyki z zakresu nauk o zarządzaniu (tab. 9). Niemniej wśród nich znalazły się również czasopisma z psychologii, finansów, ekonomii oraz socjologii.

W objętych analizą numerach periodyku *Academy of Management Journal* z lat 2008-2012 najintensywniej odwoływano się do czterech czasopism z zakresu nauk o zarządzaniu: *Academy of Management Journal*, *Academy of Management Review*, *Administrative Science Quarterly* oraz *Strategic Management Journal* (tab. 10). Spośród czasopism ekonomicznych najczęściej wykorzystywano artykuły opublikowane w periodyku *American Economic Review*, zaś spośród czasopism psychologicznych w czasopiśmie *Journal of Applied Psychology*. Wśród czasopism socjologicznych najintensywniej

Tab. 8. Udział czasopism z zakresu różnych dziedzin (dyscyplin) nauki w ogólnej liczbie cytowań czasopism w wybranych numerach periodyku *Academy of Management Journal* z lat 1985-1989

Dyscyplina naukowa	Liczba cytowań	Udział cytowań w %
nauki o zarządzaniu (dyscyplina)	514	59,08
nauki społeczne	266	30,57
nauki ekonomiczne	73	8,39
nauki prawne	12	1,38
nauki matematyczne	4	0,46
nauki humanistyczne	1	0,11

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 10. Czasopisma z zakresu nauk o zarządzaniu, z których artykuły były najczęściej przywoływane przez autorów publikujących na łamach periodyku *Academy of Management Journal* w wybranych numerach w latach 2008-2012

Tytuł czasopisma	Liczba cytowań	Udział cytowań w %
Academy of Management Journal	228	12,8
Academy of Management Review	129	7,2
Administrative Science Quarterly	126	7
Strategic Management Journal	126	7
Journal of Management	56	3,1
Organization Science	54	3

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 9. Czasopisma, z których artykuły były najczęściej przywoływane przez autorów publikujących na łamach periodyku *Academy of Management Journal* w wybranych numerach w latach 2008-2012

Tytuł czasopisma	Liczba cytowań	Udział cytowań w %
Academy of Management Journal	228	12,8
Academy of Management Review	129	7,2
Administrative Science Quarterly	126	7
Strategic Management Journal	126	7
Journal of Applied Psychology	97	5,5
Journal of Management	56	3,1
Organization Science	54	3
Journal of Personality and Social Psychology	46	2,6
Management Science	35	2
Journal of Finance	29	1,6
Journal of Financial Economics	23	1,3
Psychological Bulletin	20	1,1
Human Relations	18	1
Journal of Organizational Behavior	17	0,95
Journal of Management Studies	16	0,9
Organizational Research Methods	15	0,8
Organizational Behavior and Human Decision Processes	15	0,79
Organization Studies	14	0,78
American Sociological Review	13	0,73
Personnel Psychology	12	0,67
American Journal of Sociology	12	0,67
American Economic Review	12	0,67
Academy of Management Executive	11	0,62
Small Group Research	11	0,62
Journal of Marketing	10	0,56
International Journal of Conflict Management	10	0,56
Journal of International Business Studies	10	0,56

Źródło: opracowanie własne.

odwoływano się do publikacji zawartych w periodyku *American Sociological Review*.

W rozpatrywanych numerach periodyku *Academy of Management Journal* z lat 2008-2012 zdecydowanie najczęściej odwoływano się do artykułów opublikowanych w czasopiśmie z zakresu nauk o zarządzaniu. Dość intensywnie korzystano również z artykułów, które ukazały się w czasopiśmie z zakresu psychologii. Znacznie rzadziej cytowano teksty zawarte w periodykach z zakresu ekonomii, socjologii i finansów. Wśród dyscyplin zasilających artykuły opublikowane w analizowanych numerach czasopisma *Academy of Management Journal* znikomy udział miały również medycyna, prawo, matematyka, ochrona środowiska, filozofia, geografia, nauki o polityce czy też historia (tab. 11).

Wśród dziedzin nauki zasilających artykuły opublikowane w wybranych numerach periodyku *Academy of Management Journal* z lat 2008-2012 zdecydowanie dominowały nauki o zarządzaniu. Mniejszą siłą oddziaływania charakteryzowały się nauki społeczne (tab. 12).

Wkład tekstów opublikowanych w czasopiśmie z zakresu nauk ekonomicznych w artykuły, które ukazały się w wybranych numerach periodyku *Academy of Management Journal* w latach 1985-1989 był już znacznie mniejszy. Natomiast wpływ nauk medycznych, prawnych, matematycznych, biologicznych, humanistycznych i nauk o Ziemi można określić jako marginalny (tab. 12).

Tab. 11. Udział czasopism z zakresu różnych dyscyplin naukowych w ogólnej liczbie cytowań czasopism w wybranych numerach periodyku *Academy of Management Journal* z lat 2008-2012

Dyscyplina naukowa	Liczba cytowań	Udział cytowań w %
nauki o zarządzaniu	1001	60
psychologia	341	20,4
ekonomia	120	7,2
socjologia	85	5,1
finanse	55	3,3
medycyna	22	1,32
prawo	14	0,84
matematyka	7	0,42
ochrona środowiska	6	0,36
filozofia	5	0,3
geografia	3	0,18
nauki o polityce	3	0,18
biologia	2	0,12
archeologia	1	0,06
informatyka	1	0,06
pedagogika	1	0,06
historia	1	0,06

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 12. Udział czasopism z zakresu różnych dziedzin (dyscyplin) nauki w ogólnej liczbie cytowań czasopism w wybranych numerach periodyku *Academy of Management Journal* z lat 2008-2012

Dyscyplina naukowa	Liczba cytowań	Udział cytowań w %
nauki o zarządzaniu (dyscyplina)	1001	60
nauki społeczne	430	25,81
nauki ekonomiczne	175	10,5
nauki medyczne	22	1,32
nauki prawne	14	0,84
nauki matematyczne	8	0,48
nauki biologiczne	8	0,48
nauki humanistyczne	7	0,42
nauki o Ziemi	1	0,06

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowanie

W wyniku przeprowadzonych badań nie otrzymano pełnego obrazu rzeczywistości. Na pewno nie udało się zidentyfikować wszystkich dyscyplin zasilających nauki o zarządzaniu. Istnieje znaczne prawdopodobieństwo, że gdyby uwzględniono w analizie więcej numerów periodyku *Academy of Management Journal*, a także artykuły zawarte w innych czasopiśmie, to liczba zasilających dyscyplin byłaby większa. Szczególnie, gdyby wśród nich znalazły się artykuły z czasopism wydawanych w Europie. W tej sytuacji wśród dyscyplin zasilających nauki o zarządzaniu mogłyby znaleźć się również m.in.: kulturoznawstwo, religioznawstwo czy teologia. Niemniej w świetle przeprowadzonych analiz co najmniej dwa wnioski wydają się uzasadnione. Mianowicie, że najsilniejsze związki łączą obecnie nauki o zarządzaniu z dyscyplinami zaliczonymi do dziedziny nauk społecznych. W tym zakresie nastąpiła znaczna zmiana od 1960 roku. Osłabił bowiem wpływ nauk ekonomicznych na rzecz nauk społecznych. W sposób szczególny zaznaczyło się oddziaływanie psychologii. Stała się ona dyscypliną naukową w coraz większym stopniu wyznaczającą zakres problemów rozwiązywanych w naukach o zarządzaniu. Drugie ujawnione zjawisko wiąże się ze wspomnianą wcześniej interdyscyplinarnością nauk o zarządzaniu. Okazuje się bowiem, że między rokiem 1960 a 2012 skala wykorzystania przez przedstawicieli nauk o zarządzaniu dorobku innych dyscyplin właściwie nie zmniejszyła się. Co więcej, znacznie wzrosła liczba dyscyplin zasilających te nauki. Co prawda, wpływ niektórych dyscyplin okazał się bardzo słaby. Nie oznacza to jednak, że jest on bez znaczenia. Może bowiem przyczynić się do rozwoju w ramach tych nauk nowych programów badawczych. Niewykluczono, że w przyszłości znajdą one również miejsce na łamach najbardziej prestiżowych czasopism. Nim to jednak nastąpi, warto podjąć próbę dopełnienia zarysowanego w tej pracy obrazu struktury zasileń nauk o zarządzaniu. Można tego dokonać poprzez uwzględnienie w analizie większej liczby artykułów opublikowanych w różnych czasopiśmie z zakresu nauk o zarządzaniu.

dr Paweł Szwiec
Uniwersytet Opolski
Wydział Ekonomiczny
e-mail: szwiec1@go2.pl

Przypis

1. M. Bielski stawia tezę, że najsilniejsze związki łączą nauki o zarządzaniu z socjologią.

Bibliografia

- [1] BIELSKI M., *Organizacje: istota, struktury, procesy*, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 1997.
- [2] HATCH M., *Teoria organizacji*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002.
- [3] *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. W sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych*; Dz.U. z 2011, nr 179, poz. 1065.

Scientific Disciplines Supplying Management Science in the Years 1960-2012

Summary

In the article the question about intensity of relations between management science and other scientific disciplines was asked. To answer that question, an analysis of bibliography of select articles published in Academy of Management Journal in the years 1960–2012 has been made. Findings of that analysis were discussed in four parts of the article. In the first part some theoretical and methodical problems were discussed.

Keywords: management science, bibliographic analysis, supplies
